

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 korona
 Fél évre 2 korona
 Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket
 és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Nagy katasztrófa.

Az iszonyatosságok festésére ugyálszik nem elég erős Shakespeare tolla és Verescsagin ecsete, amikor csak halvány képét próbálja az emberi fantázia, az emberi szó és írás visszaadni annak a hitetlen katasztrófának, amelynek a világ legszebb szigete, Szicília volt a színtere.

Mióta történelmileg emlékszik az ember, amióta faragott fák, csiszolt kövek és cölöpépítmények hirdetik az ősember életét, hasonló katasztrófa nem történt a földgömbön, mint most.

A történet véres betűkkel jegyezte fel a lisszaboni földrengést, amelynek 1765-ben harmincezer emberélet esett áldozatul. A lisszabonihoz hasonló nagyméretű elemi csapás Herculánium és Pompei pusztulása.

Mindezek azonban messze mögötte maradnak a föllázadt elemek ama rettentő ütközetének, amely Messinában, Reggióban és a szomszédos városokban és falvakban történt.

Legendás időkből maradt ránk az ellenőrizhetetlen történelmi adat, hogy a catalauni ütközetben százhatvanezer ember esett el. Méltán okunk van kértelkedni e szám hitelességében, mert Attila idejében a hadi felek nem is

rendelkeztek olyan hadi eszközökkel, amelyekkel ennyi embert megölni lehessen egy ütközetben. Egyébként is a legeslegvéresebb csatában, melyekben harminc-negyvenezer ember esett el, ezeknek csak a negyedrésze halt meg, a többi elesett csak megsebesült s nagyobbára fel is gyógyult.

Nagy háborúk, mint amilyen a német-francia háború volt, nem követeltek több emberéletet hatvanezernél.

Sziciliában és Calábriában azonban egyetlen éjszakán harminc perc alatt több mint százhatvanezer ember vesztette el életét.

Tehát bármilyen szempontból nézzük is a dél-olaszországi földrengést ennél isszonytatóbb esemény nem fordult elő, amióta a kultúra legalacsonyabb fokán állott az ember.

Flammarion Camill, a világhírű olasz költő és természettudós írja meg a Világ vége című regényében, hogy földünknek legveszedelmesebb ellensége egy bolygó, amely egyszer, ha majd zavar áll be a naprendszerben, bele fog ütközni földünkbe és elpusztítja ennek egy részét, kiirtja az emberiség millióit.

A messinai istenitélet rácáfolt Flammarion Camill-ra, a Föld elpusztításához nem kell egy eltévedt bolygó, a földben magában is élnek még azok

a titáni erők, amelyek ha kitörnek, elpusztítanak itt minden életet.

A tudósok vitatkoznak a fölött, hogy mi volt az oka a messinai föld indulásnak: vulkánikus erupciók-e, vagy pedig új geológiai alakulások a föld ölében. Sokkal fontosabb missziót vár ezuttal az egész művelt emberiségre: a szeretet parancsa szerint enyhíteni a sorsnak azt a kegyetlen csapását, amely a citromok hazáját érte.

Testvér nemzet vagyunk az olaszszal, apáink emlékeznek még erre a nótára:

Szenyes az én ingem,
 Szenyes a gatyám
 Majd hoz Kossuth tisztát,
 Türr István meg puskát,
 Éljen Garibaldi!

Egy félszázadon keresztül szabadságának közös ellensége ellen közösen harcolt a magyar és az olasz nemzet, és habár most széjjelváltak is utaink, megőriztük szívünkben apáink egymás iránt érzett testvéri szeretetét és minden magyar szív együtt gyászol most az olaszokkal.

Országszerte megindult a segélyakció a szicíliai és calábriai áldozatok javára. Ami kitelik a szerény anyagi viszonyok között élő magyarságtól, az mind az olaszok javára fog adatni. Reméljük, hogy a mi községünk és

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

☞ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ☜

jelzalog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

-2

Az Igazgatóság.

TARCA.

HOPPON MARADT FÉRJ.

Irta: J. H. Rosny.

Alig voltam hat hétig Pilgrim Vilmosnál alkalmazva, mikor szerelmes lettem a feleségébe, abba az aranyszőke hajú, csinos fiatal asszonykába, kinek nagy kék szemei örökké mosolyogva néztek a világba.

Pilgrim ur a legjobb indulattal viseltetett irántam s könnyű munkámért pompásan fizetett. Erős szemrehányásokat tettem magamnak, hogy annyira megzavar a selyemruha suhogása, mely a szép asszony közeledését jelezte.

Hibámat még súlyosabbá tette a fiatal asszonyka magaviselete, ki rendkívül udvarias és jóindulatu volt hozzám. Mentségem az, hogy több mint platonikusnak tartottam a szerelmemet, mert époly nehéznek látszott Pilgrimnéhez jutnom, mint elérni az északi sarkot egy rozzant csónakon.

Egy reggel épen a Pilgrim diktálása után egy tucat levelet irtam, mikor a fiatal asszony bejött s beszélt neki a tervbe vett estélyükről. Pilgrim figyelmesen hallgatta őt, némi ellenvetést tett és újabb eszméket vetett fel. Én nem hallgattam oda, de időközönként annál élesebb és nem épen ártatlan pillantást vetettem a szőke asszonykára.

Amint távozott, egy pillanatig szótlanok maradtunk, aztán az én jó gazdám e szavakra fakadt:

— F fiatal ember, maga buja pillantásokat vet a felebarátjának a feleségére. Ez illetlen és épen nem tisztességes dolog. Engemet megütköztet és szégyenlem magamat ön miatt.

Erősen a szemem közé nézett s ez vérel öntötte el az arcomat.

— Ne kívánd a te felebarátodnak se a feleségét, se a szolgáló leányát, se ökrét, se szamarát. Így van ez helyén itt minálunk Londonban ép úgy, mint hajdan Jeruzsálem városában vagy az Efraim és Benjamin embereinek a sátorában. Csak úgy volna szabad

magának a feleségem után sóvárogni, ha ő szabad volna s ha azt hihetné maga, hogy kész házasságra kelni magával. Szerencsére, semmi reménye sem lehet magának!

Összefonta a karjait a mellén és gondolatokba mélyedt. Végre így szólt.

— Nem haragszom önre. Mert ebből a rosszból jó származhat . . . Azt hiszem, hogy maga utóvégre is becsületes s erős egészséges ember. Nos én egy becsületes erős, egészséges embert keresek, aki szerelmes lenne a feleségembe, ha felszabadulna a házassági kötelékek alól és akadály nélkül férjhez mehetne. De nehéz előre látni, szerelmes lesz-e valaki vagy nem a nőmbé. Magával könnyű a dolog, mert készen van . . . Egy kérdést intézek tehát magához: Ha az én feleségem szabad volna, hajlandó lenne maga őt nőül venni? . . . Legyen őszinte! . . . Kidobom az ajtón, ha a legcsekélyebb hazugságot kiejti a száján!

Megdöbbenve hallgattam őt. Pilgrim ur nyilván a maga excentrikus természete szerint próbára tesz. Habozás nélkül feleltem:

vármegyénk is kiveszi részét a világszerte folyó jótékonyági akcióból; reméljük, hogy a mindszenti polgárság is teljesíteni fogja az emberszeretet parancsát.

Birói jelentés.

Veres Sándor községi bíró évi jelentését az e hó 7-én tartott rendes havi közgyűlésen terjesztette a képviselőtestület elé, melynek főbb részeit a következőkben közöljük:

1) Az elmúlt év folyamán az egészségügyi állapotok határozottan jóknak mondhatók. A gyermekek között az 1908. évben a halálozás kevesebb volt, mint az előző évben, de azért sok szülő kesereg elhalt magzatja után és nem egy van közöttük, kik siratják öregségükre számított gyámo tjukat, egyetlen elveszett gyermekükben. A felnőttek egészségügye a községi orvos jelentése szerint szintén jobb volt az 1907. évinél, amennyiben 21-gyel kevesebb volt a halálozások száma. 1908. évben elhalt 256 egyén, míg 1907. évben 277, dacára annak, hogy a most lefolyt évben kanyaró-járvány is uralkodott.

2) A hasznos házi állatok egészségi állapota az elmúlt évben szintén jónak mondható, mert ha bár betegedési bajok, különösen a sertések között voltak is, nagyobb arányú elhullások nem fordultak elő. Községünk lakosságának oly szép jószágállománya van, amelyre büszkék lehetünk.

3) A személy- és vagyon-biztonságra nézve tapasztalatom és köztudomás folytán jelezhetem, hogy a személybiztonság az elmúlt év folyamán sem volt jobb, mint az előző években; az utcai és korcsmai verekedés, az embereknek egymás elleni gyűlölködése folytán napirenden volt, úgy hogy a személybiztonság megvédésére, amennyiben az éretlen tömeg, az elcsukással nem sokat törődik, a felettes hatóság azon intézkedést tette, hogy báltartások alkalmával az illető báltartóknak biztosíték fejében 30 kor. készpénzt kell az előjárásnál letenni azon célból, hogy ha valami baj történik, a büntetésen felül a letett összeg a gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztár javára esik, amely intézkedés úgy látszik, némileg bevált a

minden ok nélküli összetűzések megállítására, de azért az elvadult elemeket megfékezni ezzel sem lehet. A személybiztonságra nézve nagyon bénítólag hat a községben levő sok italmérségi helyiség, az emberiségnek elfajultsága és egymás elleni gyűlölködése, ami a korábbi években megengedett bálozásoknak tulajdonítható. Az ifjak és lányok minden szülői felügyelet nélkül jelennek meg a mulatságokon. A vagyonbiztonságnál fordultak elő kisebbszerű esetek, amelyek úgy, mint a személybiztonság elleni kihágások, megtorlás végett minden egyes esetben, illető helyére be lettek jelentve és e tekintetben a szükséges megtorlások folyamatba lettek téve. A személy és vagyonbiztonsági ügyek ellenőrzése a községi rendőrségi intézmény feladata, amely kevés létszámból áll és ez okon, ha hivatásának meg is felel, a törvény szigoránál fogva, a megvadult elemek megfékezésében tehetetlenül áll.

4) A termést illetőleg az elmúlt év egyike volt a legrosszabb esztendőknél, igaz ugyan, hogy a termények ára megkétszerezte az előbbi évek árösszegét, de alig volt valami eladni való, mert ami csekély gabona termelt a kisgazdáknak, meg kellett hagynia vetőmag és saját élelmezésükre; sok helyen pedig ami termelt, elég sem volt. A már néhány év óta uralkodó nagy szárazság által okozott rossz termés miatt a kisgazdák a végelszegényedés előtt állanak, termésük nem lévén, kénytelenek kamatos pénzből magukat és családjukat fentartani, annál is inkább, mert a tulajdonképpeni napszamos-elem: a munkásnépnek oly magas követelése van, melyet a kisgazdáknak kibírni — ilyen termékek mellett — képtelenség. A munkás népnek napi keresete az elmúlt év folyamán oly magas volt, hogy annál többet kívánni a fentvázolt körülmények között, nem lehet.

5) A véletlen szerencsétlenségi esetekre nézve jelentem, hogy az elmúlt év e tekintetben példás volt.

6) A tanköteles gyermekek iskoláztatása, a fennálló törvények és rendeletek által megkívántak szerint a legnagyobb szorgalom és pontossággal fogatosított; úgy az elemi népiskolai gondnokság, valamint a tantótestület, a községi lakosság viszonyai közepette az iskoláztatás tekintetében minden lehető

megtett arra nézve, hogy a tankötelesek az iskolát látogassák. Az iskolába nem járók ellenében minden egyes esetben a törvényes eljárás alkalmazásba vétetett.

7) Az őgróf Pallavicini Sándor ur nagylelkűsége folytán és általa felépített Károly-ovodába a szülők kisdeteiket örömmel járatják, ahol azok kellő felügyelet és gondozásban részesülnek.

8) Az adófizetés az elmúlt évben ki-elégítőnek mondható, melyet bizonyítanak a következő adatok: 1908. évben állami adóban egyesekre ki volt vetve 41.068 K 79 f, 1907. évről hátralékban maradt 27.742 K 67 f, összesen 68.811 K 45 f. — Ebből az 1908. év folyamán befizettetett és a szentesi m. kir. állampénztárba beszoigáltatott és leiratott 44.391 K 56 f, maradt 1908. évre hátralékban 24.439 K 89 f. — Községi adóban az 1908. évben ki volt vetve 31.161 K 84 f, 1907. évről hátralékban maradt 20 ezer 155 K 45 f, összesen 54.317 K 29 f. — Ebből az 1908. év folyamán befizettetett és a község házipénztárába átszámoltatott 36.005 K 50 f, maradt 1909. évre hátralék 18.311 K 76 f. — Az ezen felsorolt adatokból tehát világosan látható, hogy tekintetbe véve az átélt viszonyokat, az adófizetésben javulás állott be.

9) Az ipar és kereskedelem ügye sem haladhatott előre, mert ha a közönségnek pénze nincs, az ipar és kereskedelem is szünetel.

10) A község fejlődési mozzanata tekintetében az elmúlt év folyamán nevezetesebb dolog nem történt, mert a szükségelt pénz hiányában még a régebbi ügyeket sem lehetett fogatosítani.

11) A közigazgatási ügymenet a lefolyt évben a következő volt: közigazgatási-, árva-, kórház-, adó és egyéb ügydarab érkezett összesen 3228 számban, amely — néhány ügydarabot kivéve — mind elintézés nyert. Közgyűlésileg letárgyaltatott 212 ügydarab, kézbesítés és más hatóságoktól beérkezett 3093 számban, melyek mind elintézés nyertek.

12) Az összes pénztárak állapotát illetőleg aggodalomra okot adó szabálytalanság nem fordult elő. A pénztárak vizsgálata min-

— Hogyan kétkedhet ebben?

— Jól van! A hangja igazán hangzott. Nos, akkor valószínűleg nőül kapja a feleségemet.

A dolgozó szoba keringeni kezdett velem, mintha valami mozgó járda része volna. Egy szót sem szoltam elbódult fejem beszélt és kérdezősködött jobban, mintha üres szavakat ejtettem volna ki.

— Igen, — mondta a gazdám, — valószínűleg nőül fogja a feleségemet kapni. Mert szabad lesz házassági elválás révén és azt hiszem, hajlandó lesz magával egybekelni. Meg kell azonban magának ígérnie, hogy ha a feleségem nem akar megmaradni a magával való házasságban, maga semmi akadályt nem fog gördíteni az újabb válás elé. Ezt meg kell ígérnie és esküt tenni rá.

— De miért? — kérdeztem mintegy önkénytelenül. Micsoda ok birhatná rá Pilgrimné asszonyt, hogy elválják öntől és elfogadjon olyan nyomorult teremést mint én?

— Ezt most nem fogja megtudni, sőt talán sohasem. Elfogadta minden feltétel nélkül, ugy-e? Remélem, hogy nem fogja megbánni.

— Dehogy bánom! — kiáltottam fel.

— Hiszen oda adtam volna az életemet . . .

— És még úgy sem lett volna elég drága! Az én feleségem egyike a legkedvesebb tereméseknek, kik a teremő kezéből kikerültek!

*

Mindez nem volt álom. Pár hónap múlva

Pilgrimné csakugyan fel volt oldva a házasság kötelekei alól s megengedte, hogy udvaroljak neki s a legpompásabb közönyösöggel fogadta a széptevésemet. Kész volt a nőmmé lenni vagyon-megosztás feltételei mellett. Azután a legpontosabban teljesítette a házastársi kötelekeket anélkül, hogy valaha csak az árnyékát is tapasztalhattam volna nála valami lelkesedésnek.

Anyá lett két izben, előbb egy leánnyal, majd egy fiúval; erősek, kedvesek mind a ketten. Miután a házastársi hidegség dacára bizonyos rokonszenvet árukt el irántam, teljesen boldog voltam két esztendőn át, azaz a fiunk születését követő harmadik napig . . . Akkor azonban az ágyához hivatott, mindenkit kiküldött és így szólt hozzám:

— Kedves társam, remélem, hogy nem tettelek nagyon boldogtalanra. A mi házasságunknak vége!

Olyan arccal néztem rá, mely megdöbbenést és kétségbeesést árulhatott el; végig simította a fejemet és felsóhajtott:

— Szegény kicsikém! Utóvégre sem voltál rossz. De észre kellett vened, hogy sohasem szerettelek tégedet szerelemmel. En Vilmost szerettem, őt szerettem mindig s őt fogom szeretni utolsó leheletemig . . . Lépéseket kell tennünk a válásra!

A fiatal asszony szemei olyan nyugodt és biztos elszántságot árultak el, hogy nem próbáltam meg még ellentmondani sem. Fogadtam a szerencsétlenségemet, mint ahogy fogadtam a boldogságomat, minden feltétel

nélkül. A válásra ügyes taktikával megtörtént minden előkészület; az eljárás gyors volt; tizenöt hónappal később a feleségem újra Pilgrimné lett.

*

Egybekelésük után a derék ember magához hivatott és ezt mondta nekem:

— Ujra teljes becsülésemet megnyerte ön. Maradjon velünk; utóvégre is nagy boldogság az, hogy a nőm férje lehetett ön.

Ezzel megveregette a vállamat és így folytatta:

— Most már megismerheti ön a probléma megoldását! Ime: Mikor megházasodtam, fő célom a családalapítás volt. Szívsosan ragaszkodtam hozzá, hogy gyermekeim legyenek. Fájdalom, ez lehetetlennek bizonyult és pedig az én nagy hibám miatt . . . Így hát csak egy dolog volt lehetséges . . . Ezt az ön segítségével meg is tettük! Lesznek utódaim, szerethetjük egymást a feleségemmel lelkifurdalás nélkül. A mi önt illeti, az ön szerepe szép volt.

Ott maradtam a Pilgrim házában. Boldogtalanságom eleinte kegyetlen volt: végtelenül féltékeny voltam a gazdámra. Lassankint azonban a Pilgrim és a felesége kifogástalan magatartásával szemben szomorúságon szünni kezdett. Végtelenül édes érzés fogott el; a házasságon emléke, a gyermekeim szeretete, a gazdám és neje barátsága teljes boldogságot szerzett számomra. (V. S.)

den hónapban és váratlanul eszközöltetett és minden a legnagyobb rendben találtatott.

13) A község és a községi lakosság birtokviszonyai a lehetőség szerint rendezettek, amennyiben a telekkönyvi betétszerkesztési munkálatok befejezést nyertek; azonban még a beszerezni megrendelt másolati betételekkönyvek kézhez veendőik nem voltak, minélfogva a közönségnek a kellő felvilágosítás meg nem adható.

Az anyási torkolatnál nagyméltóságú örgróf Pallavicini Sándor úr ökegyelmessége több mindszenti kisgazdának haszonbérbe adott mintegy 500 hold földet és megígérte, hogy ezen tettét adandó alkalommal még tovább fogja fejleszteni, amelynek nem teljesedése minden kétséget kizár.

14) A községi tisztviselők és alkalmazottak közül az év folyamán a hivataláról lemondott Kiss Gyula helyébe Zámbo Lajos helybeli lakos választatott meg községi végrehajtónak. Az általános tisztújítás 1908. évi december hó 19-én ejtetett meg.

Ujdonságok.

— **Községi közgyűlés.** A megifjehodott képviselőtestület első ülése e hó 7-én zajlott le. Ezen szóval kell élni, mert egyes részletei ugyancsak zajosak voltak. Hála némely képviselőnk dicsérendő higgadságának, a hevesebb incidensek mindannyiszor hamarosan lecsillapultak. Főbb tárgyak voltak:

1) Pap Mihály, Antal Mihály, Gál Vendel, Fülöp János és Farkas Ferenc községi tisztviselők letették hivatalos esküjüket.

2) A bíró éves jelentése, amelyet lapunk más helyén közlünk.

3) A község pénzei az előjáróság javaslatára 1909. évben a mindszenti nagytakarékban helyeztetnek el. Korom Gáspár képviselő ugyan indítványozta, hogy a pénzek fele részben az orsz. közp. hitelszövetkezet ujonan alakult fiókjába adassék kezelésre, azonban 23 szavazattal 6 ellenében a képviselőtestület az előjáróság javaslatát fogadta el.

4) Megválasztattak a szabályrendeletben megállapított bizottságok.

5) Előjáróság jelentése a központi fiúiskola építkezéseinek végleges átvételéről s a biztosítékok engedélyezett kiadásáról. Tudomásul vétetett.

6) A község háza kibővítéséről és átalakításáról szóló bizottsági jelentés tudomásul vétetett. Annak alapján elhatározott, hogy a község háza a bemutatott és Erhard Mihály építőmester által készített terv és számítás szerint kibővítették és átalakították 3223 K 64 f költséggel és kijavították 1293 K 57 f költséggel. Utasította a képviselőtestület az előjáróságot, hogy a kivitelre vonatkozó ajánlati versenyt a legrövidebb idő alatt tartsa meg, hogy annak eredménye a február havi gyűlésen tárgyalható legyen. Általános a vélemény, hogy ezen munkálatok foganatosításával község házánk 10—15 évig meg bír felülni rendeltetésének.

7) A „nem mézárászékbe való“ hús elárúsítása céljából felállítandó hatósági hús-szék felállítása iránti intézkedéssel s annak febr. 1-től leendő felállításával megbizatik az előjáróság és egészségügyi bizottság.

8) Közli a törvényhatóság, mely szerint a második gyógytár iránt beadott kérelmet az ismert okok alapján nem pártohatja. Korom Gáspár képviselő nem vette tudomásul a törv.-hat. bizottság ezen intézkedését s szava-

zás kivántatván, 16 szó tudomásul vette azt, 8 pedig nem.

9) Az előfogatási vállalatnak haszonbérbe adása itánti intézkedés, illetve árlejtés foganatosításával az előjáróság bizatik meg. Föltételek maradnak a régié.

10) A községi szolgák drágasági pótlékok kértek az 1908. évre. 18 szóval 5 ellenében megadatott személyenkint 25 korona.

11) A bor- és husfogyasztási bizottság betérjlesztette jelentését az általa 1909. és 1910. évekre kiróni véleményezett fogyasztási adókról. Miután a 19 borkimérő közül csak 11 volt megelégedve a kirovással, 8 ellenben megfölebbezte a bizottság munkáját, a képviselőtestület azt határozta 19 szavazattal 5 ellenében, hogy az 1909. évben házilag kezeli a fogyasztási adókat, már csak azért is, hogy a fogyasztásról tiszta képet nyerjen. Utasította az előjáróságot a kezelés föltételére s a leltározás rögtöni foganatosítására. Kimondotta egyuttal, hogy a bizottság mandátuma ezen intézkedéssel lejártnak tekintendő.

— **Eljegyzés.** Szóke Sándor. Csongrád község szolgabírája eljegyezte Pity Ilonka kisasszonyt, Pity István sövényházi főjegyző és neje szép és kedves leányát.

— **Révjárásaink.** Még el se készülhetett egészen az anyási rév, éppen csak hogy a Tiszába vezető lejárókról távoztak el a kubikosok, mivel a nagyrévbéli közlekedés még nem volt helyreállítható, e hó 6-án már megpróbálkozott a révbérlő a hajó-átkötéssel s amennyiben ez sikerült, megindította a kénysszerközlekedést. Ha nehézségek árán is, de azóta háborítlanul mozog az anyási rév kompja. Másfélheti szünetelés után megtorlódtott annyira a kompforgalom, hogy kora hajnaltól alig bírja a forgalmat lebonyolítani az egy komp. Tegnap napon sikerült révbérlőnknek a nagyrévben is helyreállítani a kompközlekedést. Most már tehát mindkét réven folyhat a takarodás.

— **Iparhatósági megbizottak.** Az első-foku iparhatóság mellé rendelt megbizottak e hó 6-án tartották alakuló gyűlésüket a főszolgabírói hivatal helyiségében. A megbizottak elnökül egyhangulag Baksay Józsefet választották. Az iparlajstrom ellenőrzésére kiküldettek: Szabó Lipót és Zánthó Kálmán; gyárvizsgálók: Hevesi Gábor, Rátkay Imre és Steindl János. Műhelyvizsgálók: Apró József, Nagy Jenő, Lövy Bernát, Diamant Vilmos, Seres Lajos, Horváth Antal, Nagy Mihály, Szimcsák István, Korom József, Sváb Jenő, Kardos István, Vajda György. A tanonciskolák látogatói: Korom Lajos és Szakál Mihály.

— **Orvosi kinevezés.** Kelemen Béla dr. főispán Galgóczy Arnold dr. vizaknai körorvost csongrád megyei járásorvossá nevezte ki Dorosma székhelylyel.

— **Telekkönyvi kirendelések.** Az igazságügyi miniszter Ónodi Szabó Károly szentesi járásbírói betétszerkesztő bírót a debreceni törvényszékhez, mint telekkönyvi hatóságához, Kór Mór szentesi járásbírói betétszerkesztő telekkönyvvezetőt pedig a belényesi járásbírói hatósághoz rendelte ki.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja lapunknak: A hideg, mint jelzéseim szólottak, december havában sem volt túl erős. Átmenve január havába, annak első felében eléggé kitart. Jelenleg két nagy foltcsoport van a Napon, a melyek 29-ke körül jöhetnek át, vagy keletkezhetnek azon. Ezen hónap csomópontjai még 8, 11, 14, 18, 20, 21, 23, 26, 28 és 30-ra esnek. Január hava tehát még változatosabb lesz időjárásról mint a lejárt december, annál is inkább, mert a belső bolygók együttállásaikkal sokszor

enyhültre befolyásolják légkörünket. Januárius havának első fele inkább még a hidegebb jelleg felé gravitál, míg a második felében az enyhültebb idő is kifejezésre jut már. E hónapban gyakori csapadékok várhatunk. A hónap első felében inkább csak hó, míg második felében már eső alakban is jelentkezhetik ez.

— **Széna-ügy.** A szegvári csendőrség jelentése szerint Katona Jánostól Gajda Rókus elvitt 3 kocsi szénát 160 korona értékben. A dologban az a baj csupán, hogy szó nélkül vitte el. Ezért gyűlik meg a baja a bírósággal.

— **Orvtámadás fényes nappal.** Apró János, Bánffi Lajos, Suti Mihály és Berki János az országuton megtámadták Zsótér Gergelyt s világos nappal véresre verték. A szentesi kir. járásbíró a megmondhatója, hogy hány napot ülnek e hősiességért.

— **Eljegyzés.** Ács József betűszedő, aki lapunk könyvnyomdájában is hosszabb ideig dolgozott, e hó 5-én Csongrádon jegyet váltott Szivák Mariska kisasszonnyal.

— **A mák-főzet.** Lelketlen anyák segítője a főtt mák leve. A síró-rívó apróságokat elkábitja és nyugodtan alhat az anya. Ezt gondolta Gádoroson is Dancsik Jánosné, akinek 8 hetes kis lánya jószág tekintetében nem volt éppen ideálja a kisgyerekeknek. Tehát megfőzött két fej mákot és annak levéből két kanállal beadott szombaton délelben a kis ártatlannak. A baba elaludt. Elaludt úgy, hogy még az orvos sem tudta életre kelteni. Vasárnap reggelre meg is halt. Hétfőn boncolta a hatóság. Dancsik Jánosné pedig be fogják zárni. Meg is érdemli.

— **Fatolvajok.** Németh Jenő szegvári lakos haszonbérlet földjéről ismeretlen tettesek az elmúlt év november havában 680 korona értékű élő nyár- és akácfát loptak el. A csendőrség kinyomozta a tolvajokat Bihari Mihály, Pataki Imre és Szarka József szegvári lakosok személyében, kiket a szegedi kir. ügyészséghez jelentett föl.

— **Agyonszurta az édes anyja szeretőjét.** Kecskemétről jelentik: Felegyházán Németh János az édes anyjával vad házasságban élő Turzsányi Imrét agyonszurta.

— **Vitézkedés.** Megirtuk lapunk mult számában az újév hajnalán végbement verekedést. Tartozunk e hírünket most kiegészíteni azzal, hogy az egyik a győztes hazakísérő ártatlan nézőcímborát a győztes had kileste a Bárdos-féle ház előtt. Közre vették, előbb beszédbe is ereszkedtek véle, azután hirtelen lefogták karjait s a többi hős úgy ütötte-verte a magát védeni képtelent, ahogy csak tőlük kitelhetett. Ebben magában nem is volna valami különös. Az sem szokatlan, hogy ily ütközet után a vert had pártja kikeríteni iparkodik a harctér győztes katonáit. De az már jellemző s megörökítésre méltó, hogy a kikerítés iránti aggodalmukban a győztes vitézek, akik oly embertelenül bántak a gyanutlan s ellenfelekké csinált békés felebarátjaikkal, másnap a csendőrségnél kerestek ótalmat a sejtett kutatók ellenében.

— **Baleset a Tiszán.** Nagy Ferenc anyási erdőőr mult vasárnap a faluba igyekezett s az anyási réven akart átkelni. Miután a kásaszerű szotyé a ladikot nem eresztette a partig, a ladikról a szotyé tetejére fektetett palló segítségével lehetett csak a partra jutni. Hogy, hogynem, Nagy Ferenc lába alatt a lebegő szotyéba süllyedt palló elfordult s a rajta álló egy pillantás alatt a szotyé alá merült. A közelálló éberségének köszönheti Nagy Ferenc menekülését, akik a jég alá kerülő vállát még elég jókor elkapták. Hogy a hideg fürdőt Nagy Ferenc sokáig emlékezetében fogja tartani, az is bizonyosra vehető.

— **Ismét orrvadások.** Hihetetlennek tetszenék a beavatatlannak, hogy vidékünkön mennyire el van terjedve az orrvadászat, ha időről-időre azok tettesei ki nem volnának

puhatolhatók. A lefolyt héten két esetről tehetünk ismét jelentést. Nevezetesen Sövényházán, a pusztaszeri és hantházi határban 9 (mondó: kilenc) szegedi és kisteleki gazdát értek rajta a csendőrök, amint éjnek évadján a szomszédos uradalmi területen portyáztak. Mindnyájuktól elkobozták a fegyvereket. Mind tehetős parasztgazda vala, akiknek kivétel nélkül volt vadászjegyük és vadászati-jog bérletük. Tehát ezeket tulajdonképpen mind azért váltották ki, hogy az idegen területen elejtett vadat akadálytalanul értékesíthessék. Hogy a holdvilágos és hóvilágos éjjel könnyen észrevehető ne legyenek, mindegyik orvvadász fehér ruhát öltött magára. — A másik eset Csany község határában történt, ahol Kása János gátör lepette meg egy csanyi polgárt, orvvadászaton. A rajtacsipett polgár szétszedhető puskáját legott a kabátzsebbe dugta, de Kása gátör észrevette a manipulációt és vizsgálgatni kezdte a ködmön tartalmát. Csak hogy ez nem ment oly könnyen. Mert a vadász fogaival kapta el a kutató kezét s mindaddig harapta, amíg a fegyvert el nem bocsátotta. Am ennek dacára az orvvadász csendőrökbe került s az előbbiekkal együtt nem fogja elkerülni büntetését.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1909.

NYILTTÉR.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő-kiadó).

Válasz

Baksay, a Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet volt igazgatójának.

Valóban csak meglepéssel fogadhatja a Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet (kistakarék) mostani igazgatósága és felügyelőbizottsága, hogy az intézetnek volt tevékeny igazgatója: Baksay a „Mindszenti Lap“ mult számában alkalmat nyújt arra nézve, hogy támadása, sőt gyanúsítása alapján szövetkezetünk ügyét a nyilvánosság előtt a maga valódiságában feltárjuk.

Az ügy érdekében — már t. i. a mi szövetkezetünk érdekében — csak sajnálni lehet azonban, hogy ezen felszólalás ugyszólván csak az utolsó órában történik. Mi úgy tudjuk, hogy az elmúlt évben több nagyon tárgyilagos és hosszabb közlemény jelent meg e lapok hasábjain, amely közleményeknek egyenesen az volt a céljuk, hogy éppen a Baksay ur által is hangoztatott „a mi jó népünknek“ az a kifejezett óhajta, hogy szövetkezetünk nem akar semmi más intézetbe beolvadni, hanem meg akar maradni a maga szerény munkakörében, amely munkakört maga Baksay ur is igen jónak tartott, mellette 18 éven át az újabb időkig kitartott.

Ami a kifogásolt jegyzőkönyvi kivonat tartalmát illeti, csak nem gondolja talán Baksay ur, hogy a jelenlegi igazgatóság és felügyelőbizottság nem lelkiismeretesen s becsületesen akar megfelelni megbízásának, amely megbízást „a mi jó népünk“ több gyűlésezés és befolyásolás után is nagy megnyugvással nyújtott át a jelenlegi igazgatóság és felügyelőbizottságnak? Vagy talán a jelenlegi intézet azért van, hogy más intézetnek hajtsa malmára a vizet? Ilyet rólunk feltenni meglehetősen rosszhiszeműsége vallana.

Ami törvény, annak mi is — Baksay ur figyelmeztetése nélkül is — készséggel engedelmességek. Arról szó sem lehet. De hogy az illetékes törvényszék előtt magunk is előadjuk igazunkat, hogy a maga valódiságában feltárjuk azt: mi volt az indító oka ama folytonos zaklatásnak, visszavonásnak, melynek — valljuk be őszintén — még társadalmi életünkre is káros hatása mutatkozik — ahhoz nemcsak jogunk van, hanem az anynyiszor emlegetett „mi jó népünk érdekében“ is feltétlen kötelességünk.

Részvényeseink jól felfogott érdekében, de különösen azért is, hogy némi tájékozással birjanak a jelenlegi ügyek állásáról azok, akik érdekelve vannak, egyenesen vissza kell utasítanunk ama vádat: hogy „szegény felebarátaink“ berakott filléreire ne vigyáznánk s ne ismernénk az alapszabályok megfelelő rendelkezéseit. Nagyon tudjuk mi a felelősséget és ami bennünket terhel, de azt is tudjuk, hogy a volt igazgatóság működéséért, másfél hónapi működésünk után, a felelősséget egyáltalán el nem vállalhatjuk. Sőt azt is tudjuk, hogy a felmentvényt is a törvényszék a „szokásos fentartásokkal“ szokta megadni.

Hogy közelfekvő okból presszionálva voltak a kilépésre jelentkezők, csak annyit említenk meg ez alkalommal, hogy sokan már nyilatkozatban jelentették ki visszalépésüket, sőt új részvényt is jegyeztek.

Nekünk nem fáj semmi, de nem is félünk semmitől. Az a kifejezés: „közelfekvő okból“, erre nem is vonatkozhatik. Nagyon megértik ezen kifejezést azok, akik megérteni képesek.

Végül kifogásolja Baksay ur, hogy a jegyzőkönyvi kivonat kinyomtatva lett s minden egyes kilépőnek megküldetett. Ezt már értjük, hogy fáj, mert így minden egyes részvényes jóakarattal figyelmeztetve lett. Vagy talán azt a pár korona nyomdaköltséget sajnálja? Oh, azt ne sajnálja, mert az ön által kiutalt üzleti költségek között olyasféle is található, amely az önök szövetkezet — tehát a Közp. Hitelszövetkezet érdekében — a mi szövetkezetünk pénztárából utaltatott ki. Ha nem tetszenék rá emlékezni, szívesen felvilágosítjuk.

Ami pedig a tisztviselők fizetését illeti, arról győződöttünk meg, hogy a volt igazgató ur is — mint többször helyettes igazgató — felvette a reá eső fizetést. Így tehát a többi tisztviselőktől csak nem kívánja, hogy ingyen dolgozzanak.

Egyebekben az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak alkalmuk lesz majd a legközelebbi éves közgyűlésen feltárni az elmúlt év eredményét egészen hiven, s a részvényesek összessége leszűri ebből az igazságot s elégtétellel fog szolgálni s e szerint e tárgyban nekünk a régi igazgatóság és felügyelőbizottság tagjaihoz semmi szavunk.

A Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága

Felhívás.

A kistakarék, illetve a Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet igazgatósága felhívja mindazon ügyfeleit, kik új részvényeket jegyeztek, hogy azok ma, vasárnap január 10-én délelőtt — a Schwáb Dávid ur házában levő — szövetkezet helyiségében betétkönyveik átvétele végett jelentkezzenek s ugyanott új részvények jegyzése is elfogadtatik. Mindszenti, 1909. év január hó 9-én.

Az igazgatóság.

Házladás.

Szabadság-utcán levő 777. számú házam, mely Páncél Károly úr háza mellett van, szabad kézből sürgősen eladó. Értekezhetni özv. Bozó Mihályné tulajdonossal ugyanott.

Nyomdász-tanoncnak

egy jó házból való ügyes fiu, ki olvasni és számolni jól tud, azonnal fölvetetik Bozóky Gábor könyvnyomdájában Kunszentmártonban.

Árlejtési hirdetmény.

Mindszenti közönsége az e hó 7-én tartott képviselőtestületi üléséből elhárította, hogy a község házának átalakítására, kibővítésére és gyökeres kijavítására vonatkozó munkálato-
kat zárt ajánlati versenyútján kívánja biztosítani.

Felhivatnak tehát mindazok, akik ezen munkálatokra pályázni óhajtanak, hogy ez iránti zárt ajánlataikat e hó 23-án d. e. 9 óráig alulírt előjárás-
hoz benyújtsák.

Pályázni csak százalék megjelölésével lehet. Ajánlatban kifejezendő, hogy tervet, költségvetést és föltételeket az ajánlattevő ismeri, azokat magára kötelezőnek tartja.

Elkésve beadott, hiányosan fölszerelt ajánlatok visszautasítottak. Utóajánlat ki van zárva.

A község föntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatokból szabadon választhasson.

Ajánlattevők ajánlataikkal folyó évi február hó 5-éig bezárólag maradnak kötelezettségben.

Terv, költségvetés a hivatalos órák alatt az előjárásnál tekinthetők meg.

Kelt Mindszenti, 1909. évi január hó 8-án.

Az előjáróság.

Uj pékség!

Tisztelettel értesitem Mindszenti közönség mélyentisztelt közönségét, hogy helyben, a Lövy Bernát ur házában levő péküzletet átvettem s azt személyesen tovább vezetni fogom. Főtörekvésem az lesz, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégítek.

Egyuttal tudatom, hogy üzletemben minden nap frissen sült házikenyér kapható. Barna kenyér kilója 28 fillér, fehér kenyér kilója 30 fillér.

Magánosoknak kenyérsütés minden reggel 8 órakor. Aki kenyéret süttetni akar, sziveskedjék azt nálam előtte való nap bejelenteni.

Szíves támogatást kér

NACSA ANDRÁS
pékmester.

UGRON GÁBOR LAPVEZÉR

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb függetlenségi 48-as napilap. Cikkeit írják: Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos országgyűlési képviselő.

Szerkeszti: Lándor Tivadar.

Előfizetési ár: Egy évre 16 K Félévre 8 K Negyedévre 4 K Egy óra 1.40 K

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: Budapest, VII., Miksa-u. 8., minden postahivatalnál és lapelárusítónál.